

Afgjort den 18. januar 2018

52

Finansministeriet. København, den 22. december 2017.

- a. Finansministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at det fællesoffentlige grunddataprogram fortsættes med en ændret tidsplan for implementeringen af programmets ejendoms- og adresser, således at disse dele af programmet forsinkes med henholdsvis 12 og cirka 3 måneder. Den reviderede tidsplan medfører en fordyrelse på 52,9 mio. kr. (2018-pl) inklusiv renter i 2018-2027, således at de samlede programomkostninger i 2012-2027 forventes at udgøre 673,7 mio. kr. (2018-pl) inklusiv renter.

Finansudvalget anmodes om tilslutning til, at der i 2018 overføres følgende midler (2018-pl) med henblik på at håndtere den reviderede tidsplan:

- 3,1 mio. kr. til § 9.21.01. SKAT
- 3,1 mio. kr. til § 29.61.01. Geodatastyrelsen
- 5,5 mio. kr. til § 29.71.01. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Udgifterne på samlet 11,7 mio. kr. i 2018 foreslås finansieret af midlerne på § 35.11.01. *Merudgifter ved nye bevillingsforslag.*

- b. Finansudvalget har tiltrådt tidligere fortrolig akt. H af 4. marts 2014 og akt. 147 af 4. september 2014 om den fællesoffentlige distributionsløsning, Datafordeleren, der indgår som et af projekterne i det fællesoffentlige grunddataprogram. Desuden har Finansudvalget tiltrådt akt. 33 af 8. december 2016 om fortsættelse af grunddataprogrammet med justeret tidsplan og merudgifter for 58,5 mio. kr. (2016-pl).

Programmets formål

Det fællesoffentlige grunddataprogram blev påbegyndt i 2012 med henblik på at sikre høj tilgængelighed og sikker distribution af korrekte og opdaterede grunddata. Programmet forbedrer offentlige grunddataregistre og giver fri adgang til grunddata om blandt andet ejendomme, adresser, vand, geografi, virksomheder og personer. Disse data distribueres til offentlige og private anvendere via Datafordeleren.

Programmet er organiseret i otte delprogrammer og gennemføres i et samarbejde mellem Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet (Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering samt Geodatastyrel-

sen), Skatteministeriet (SKAT), Erhvervsministeriet (Erhvervsstyrelsen), Økonomi- og Indenrigsministeriet (CPR-kontoret), Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen), ATP, KL og Danske Regioner.

Status for tidsplanen for programmet

Når grunddataprogrammet implementeres, påvirkes datagrundlaget for anvendere af blandt andet ejendomsdata. Grunddataprogrammet har over sommeren 2017 oparbejdet en forsinkelse på cirka tre måneder i forbindelse med afvikling af test på adresse- og ejendomsområdet.

En forsinkelse på tre måneder af grunddataprogrammets ejendomsspor vil medføre en øget risiko for Skatteministeriets ejendomsvurderingssystem (ICE), idet de to løsninger dermed ville skulle implementeres inden for samme periode i 2018. Denne risiko kan reduceres ved at udskyde implementeringen af en del af grunddataprogrammets ejendomsspor med 12 måneder frem for 3 måneder. Derfor flyttes implementeringen af dele af ejendomsporet i grunddataprogrammet fra maj 2018 til maj 2019, og ejendomsvurderingen i 2019 vil dermed blive baseret på de kommende grunddata.

Alle øvrige dele af ejendomsporet og hele adressesporet samt CPR og CVR implementeres inden udgangen af 2. kvartal 2018. Programmets adressespør og dele af ejendomsporet implementeres således med tre måneders forsinkelse i forhold til den hidtidige plan, mens de dele af ejendomsporet, der ved en implementering medio 2018 ville medføre risici for ICE, implementeres med 12 måneders forsinkelse.

Da det samlede ejendomsspor implementeres 12 måneder senere end planlagt, er det nødvendigt at videreføre driften af Ejendomsstamregistret (ESR) i ét år mere end hidtil forventet. ESR bruges blandt andet som datagrundlaget for opkrævning af ejendomsskat. Skatteministeriet og KL er i gang med at aftale vilkårene for videreførelsen.

Det er en forudsætning for at kunne implementere ejendomsporet trinvist, at der vedtages lovforslag om etapevis ikrafttrædelse af love om tinglysning, udstykning og registrering i matriklen. Det indgår i ”Forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter, ejendomsvurderingsloven og forskellige andre love”, som Skatteministeriet fremsætter. Forslaget søges fremsat i tilstrækkelig tid til, at det ikke giver udfordringer for en etapevis implementering af ejendomsporet.

Udgifter ved programmet

Den reviderede implementeringsplan for grunddataprogrammets ejendomsspor og adressespør giver meromkostninger for i alt 52,9 mio. kr. (2018-pl) inklusiv renter i perioden 2018-2027. Meromkostningerne fordeler sig med 6,2 mio. kr. for § 9. Skatteministeriet samt 46,7 mio. kr. for § 29. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Meromkostningerne vedrører blandt andet forlænget projektledelse, adskillelse af ejendoms- og adresseområdet, delvis gentest af prøveimplementering samt øvrige testudgifter.

Siden akt. 33 af 8. december 2016 har grunddataprogrammet foretaget en række konceptuelle ændringer i opgørelsesmetoderne i programmets business case for at styrke økonomistyringen i programmet. Der er foretaget tre større, konceptuelle ændringer i opgørelsesmetoderne for programmets business case:

1. Ikke-statslige programudgifter medregnes ikke længere i business casen
2. Ikke-statslige gevinster indregnes fremover som samfundsøkonomiske gevinster
3. Driftsudgifterne og dermed gevinsterne følger fremover aktivernes afskrivningsperioder

Som følge af punkt 1 er programudgifterne teknisk nedskrevet med cirka 75 mio. kr. i forhold til akt. 33 af 8. december 2016. Punkt 2 har indflydelse på den tekniske opgørelse af gevinster, mens punkt 3 påvirker den tekniske udfasning af gevinstperioden i business casen. Udover de konceptuelle ændringer er der registreret et generelt merforbrug på cirka 17 mio. kr. (2018-pl) i programmet over programperioden siden akt. 33 af 8. december 2016.

De tekniske ændringer tilpasser opgørelsesmetoderne til modellen for statslige business cases og har ikke indflydelse på de realiserede programudgifter eller finansiering af programmet. Ændringerne bevirker, at opgørelserne i tidligere opgørelser ikke kan sammenlignes direkte med nærværende aktstykke.

Tabel 1a angiver de forventede meromkostninger fordelt på ministerier og myndigheder samt periodiseret over afskrivningsårene angivet inklusiv renter.

Ministerium	Myndighed	Total	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
§ 9. Skatteministeriet	§ 9.21.01 SKAT	6,2	3,1	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 29.61.01 Geodatastyrelsen	37,7	3,1	5,2	3,8	3,6	3,5	3,4	3,3	3,1	6,8	1,9
§ 29. Energi-, Forsynings- og Klimaministerie	§ 29.71.01 Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering	9,0	5,5	1,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,4	0,0
I alt		52,9	11,7	9,8	4,1	3,9	3,8	3,7	3,5	3,3	7,2	1,9

Det har tidsmæssigt ikke været muligt at indarbejde merudgifterne på FL18, hvorfor det derfor foreslås, at meromkostningerne i 2018 på samlet 11,7 mio. kr. (2018-pl) finansieres af TB-reserven for 2018. Der bortfalder tilsvarende opsparring på § 7.12.02. *Fællesoffentlige initiativer*. Finansieringen af merudgifterne i 2019-2027 håndteres i forbindelse med FFL19.

Tabel 1b angiver de samlede omkostninger som følge af den ændrede implementeringsplan opdelt på aktiverbare og ikke-aktiverbare programudgifter periodiseret i hele programperioden 2012-2027.

Mio. kr., 2018-pl	Total	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Aktiverbare programudgifter, afskrivninger	218,2	0,0	0,0	0,0	2,0	5,0	8,0	15,5	25,6	27,3	27,3	27,3	25,3	22,3	19,3	11,7	1,7
Ikke-aktiverbare programudgifter	402,4	11,4	40,9	47,8	74,4	72,5	82,1	41,0	32,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total ekskl. renter	620,6	11,4	40,9	47,8	76,3	77,5	90,1	56,6	57,9	27,3	27,3	27,3	25,3	22,3	19,3	11,7	1,7
Renter	53,1	0,0	0,0	0,1	1,0	3,5	6,4	8,2	8,5	7,4	6,1	4,7	3,4	2,2	1,2	0,4	0,0
Total inkl. renter	673,7	11,4	40,9	47,9	77,3	81,0	96,4	64,8	66,4	34,7	33,3	32,0	28,7	24,5	20,5	12,1	1,8

Programmets gevinster

Tabel 2 viser negative nettobudgetgevinster for staten, da programudgifterne er højere end rammereduktionen. Derudover er der store gevinster i kommuner, regioner og for private virksomheder.

Tabel 2

Forventede budgetmæssige gevinster 2012-2027

Mio. kr., 2018-pl	Total	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bruttobudgetgevinster	275,7	0,0	-38,2	-17,4	15,7	51,8	51,8	51,8	51,8	51,8	51,8	51,8	-3,3	-8,3	-17,7	-17,7	0,0
Omkostningsbaserede programudgifter, inkl. renter	673,7	11,4	40,9	47,9	77,3	81,0	96,4	64,8	66,4	34,7	33,3	32,0	28,7	24,5	20,5	12,1	1,8
Nettobudgetgevinster	-398,0	-11,4	-79,1	-65,3	-61,7	-29,2	-44,6	-12,9	-14,6	17,1	18,5	19,8	-32,0	-32,8	-38,2	-29,8	-1,8

Det forventes, at programmet medfører gevinster i kommunerne på cirka 1,2 mia. kr. (2018-pl) i hele programperioden, mens der forventes gevinster i regionerne på cirka 390 mio. kr. (2018-pl). Selvom programmet ikke indeholder en positiv business case for staten, er programmet stadig en økonomisk rentabel investering for den offentlige sektor som helhed.

Et centralt element i grunddataprogrammets vision om at skabe fri og fleksibel adgang til data er opnået gennem frikøb af geodata, CVR-data og CPR-data. En analyse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering fra marts 2017 anslår, at værdien af de frikøbte geodata er på godt 3,5 mia. kr. i 2016. Desuden viser analysen større gevinster end forventet i programmets business case.

Risikoprofil

Der er identificeret følgende risici for den reviderede tidsplan og generelt for grunddataprogrammet:

- Der opstår behov for væsentlige ændringer i grunddatamodellen, som medfører behov for ændringer i de implementerede tjenester mv.
- Der opstår problemer med et eller flere elementer af prøveimplementering, som medfører, at anvendertest ikke kan gennemføres som planlagt.
- Infrastrukturen (Datafordeleren og registre) understøtter ikke volumen svarende til den kommende driftssituation, hvilket kan medføre, at gevinster ikke kan realiseres i så stor grad som forventet.
- Komplikationer i udviklingen af filudtræk fra Datafordeleren bevirker, at finanssektoren ikke kan overgå til Datafordeleren rettidigt.
- Den forlængede tidsplan for programmet medfører tab af viden og kompetencer hos leverandører eller myndigheder i form af afgang af medarbejdere dels som følge af den forlængede projektperiode og dels som resultat af den reducerede aktivitet, der må påregnes i projekterne, hvilket må forventes at udfordre fastholdelse af nøglekompetencer på projekterne.

Behandling i Statens It-projektråd

Grunddataprogrammet er senest blevet risikovurderet af Statens It-projektråd i juni 2015. Derudover har PA Consulting foretaget tre eksterne reviews af programmets styring, governance og fremdrift i 2013, 2015 og 2017. På baggrund af anbefalinger fra It-projektrådet og de eksterne reviews fra 2013 og 2015 er programmets governance og styring løbende blevet styrket. Anbefalinger fra det eksterne review i 2017 samt grunddataprogrammets handleplaner for dette vedlægges som bilag 1 og 2 til dette aktstykke.

I forbindelse med Statens It-projektråds seneste halvårslige vurdering af statslige it-programmers status, er grunddataprogrammet, som følge af et højt risikoniveau og udfordringer med komplicerede testforløb, blevet tildelt et gult trafiklys.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

Folketingets Finansudvalg forventes at blive orienteret om status på programmet på følgende tidspunkter:

- Juni 2019: Orientering i forbindelse med overgang til drift, afsluttende implementering og programstatus i øvrigt
- Juni 2020: Orientering om programmets drift og effekt ét år efter overgang til drift

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling for 2018 specificeres således:

§ 9.21.01.	SKAT		
	10.	Almindelig virksomhed	
	22.	Andre ordinære driftsomkostninger	3,1
§ 29.71.01.	Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering		
	10.	Almindelig virksomhed	
	18.	Løn	1,0
	22.	Drift	4,2
	30.	Datafordeler	
	22.	Drift	0,3
§ 29.61.01.	Geodatastyrelsen		
	10.	Driftsbudget	
	10.	Indtægtsført bevilling	3,1
§ 35.11.01.	Merudgifter ved nye bevillingsforslag		
	10.	Merudgifter ved nye bevillingsforslag	
	49.	Reserver og budgetregulering	-11,7

c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, da der er tale om væsentlige ændringer i et it-program og med henblik på, at programmets implementering kan fortsætte med henvisning til Budgetvejledningen, pkt. 2.2.18.3.

d. Programmet har været forelagt Statens It-projektråd, hvis udtalelse fra 7. juli 2015 vedlægges som bilag 3 til dette aktstykke sammen med DIGST's handlingsplan herfor af 1. september 2015, bilag 4.

- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at grunddataprogrammet fortsættes med en ændret tidsplan for implementeringen af programmets ejendomsspor og adresser, således at disse dele af programmet forsinkes med henholdsvis 12 og cirka 3 måneder. Den reviderede tidsplan medfører en fordyrelse på 52,9 mio. kr. (2018-pl) inklusiv renter i 2018-2027, således at de samlede programomkostninger i 2012-2027 forventes at udgøre 673,7 mio. kr. (2018-pl) inklusiv renter.

Der anmodes om, at der i 2018 overføres midler til at håndtere den reviderede tidsplan, således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2018 opføres følgende:

	Udgift, mio. kr.
§ 9.21.01. SKAT	3,1
§ 29.71.01. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering	5,5
§ 29.61.01. Geodatastyrelsen	3,1
§ 35.11.01. Merudgifter ved nye bevillingsforslag	-11,7

København, den 22. december 2017

SOPHIE LØHDE

/ Rikke Hougaard Zeberg

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 18-01-2018